

Hble. Sra. Natàlia Garriga, consellera de Cultura
de la Generalitat de Catalunya

2 juliol 2021

Bona tarda,

Presidenta, membres de la Mesa, diputades i diputats, comparec per primera vegada en aquesta Comissió per presentar-vos els eixos principals de la legislatura que ara encetem al capdavant del Departament de Cultura. Aquest és el primer cop que una comissió es comunica també en la llengua de signes, per la qual cosa aprofito per saludar a totes les persones que segueixen aquesta compareixença en línia, i en especial a la comunitat signant.

Al final d'aquesta compareixença entraré en detall amb l'estructura del Departament de Cultura, però ara vull citar les persones que m'acompanyen avui i amb qui farem molta feina en equip. En aquesta mesa comparec acompanyada de Jordi Foz, Secretari General del Departament. I a la sala m'acompanyen els directors i directores generals, així com les persones que estan al capdavant de les entitats públiques i el personal del meu gabinet. Vull agrair-los la seva col·laboració i la seva presència avui aquí. Són:

- Xavier Vila, secretari de Política Lingüística
- Josep Vives, director general de Promoció Cultural i Biblioteques
- Marisol López, directora general d'Innovació i Cultura Digital
- Elsa Ibar, directora general de Patrimoni Cultural
- Miquel Curanta, director de l'Institut Català de les Empreses Culturals
- I Francesc Serés, director de l'Institut Ramon Llull

També vull agrair la presència de la senyora Vinyet Panyella, presidenta del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, que avui és aquí acompanyada de la vicepresidenta Margarida Truguet i el vocal Jordi Font.

Vull començar dient que per mi la cultura és creativitat, és transformació, és integració, és pensament crític, és diferència, i és gaudi col·lectiu. És per això que la cultura és una de les prioritats de la nova Generalitat republicana. La Catalunya del segle XXI, social, feminista, verda i democràtica, ha de comptar amb un sistema cultural de referència.

Des del Departament de Cultura, la nostra prioritat és reprendre l'activitat cultural el més ràpidament possible i donar resposta a la precarietat que abans de la crisi ja existia en el món cultural, i que s'ha accentuat. En aquests moments ens trobem en una situació epidemiològica de rebrot. De moment, hem d'esperar que la situació millori, i per tant estarem pendents de les indicacions del Departament de Salut, però ja hem fet passos cap a la reobertura, i en farem molts més.

Venim d'una temporada molt dura pels sectors culturals. Durant l'any 2020, la caiguda de la seva facturació global va ser del 24% respecte la facturació de l'any anterior, passant dels 4.475 milions d'euros del 2019 als 3.387 milions d'euros l'any 2020. Nosaltres estem al costat de tots els artistes, creadors, món associatiu i empreses que viuen moments difícils.

A finals de l'any 2020 i continuant en l'any 2021, el Departament va dur a terme la Taula Interdepartamental de les Arts en Viu, que com bé sabeu va ser una iniciativa parlamentària que va reunir tot el sector i també altres departaments de la Generalitat. D'allà van sortir quatre grups de treball al voltant dels temes següents: educació i cultura; contractació i condicions laborals; finançament i pressupost; mecenatge i programació.

El Departament de Cultura té presents les conclusions d'aquests grups de treball, que demanen, per exemple, promoure programes d'arts escèniques, música i arts visuals en horari escolar; disposar d'informació actualitzada i continuada sobre l'evolució de l'Estatut de l'Artista, que en gran part depèn de desenvolupament normatiu per part de l'Estat; o incorporar als fons europeus el finançament de la cultura i generar projectes ambiciosos, cosa que ja estem fent, com explicarem a continuació.

De moment, aquest 2021 s'han aconseguit mobilitzar 26 milions d'euros addicionals per la Cultura, més enllà del pressupost previst fins ara pel Departament, i l'any 2020 l'import addicional va ser de 50 milions. Tot i això,

seguim l'evolució de l'impacte de la crisi del coronavirus en tots els sectors culturals. Per sectors, el més malparat ha sigut el de les arts escèniques i musicals, amb una caiguda de la facturació de fins al 72%. Les activitats que suposen presencialitat han patit fortament la crisi Covid. En el cas del sector multimèdia i audiovisual, el retrocés de facturació ha sigut el menys accentuat, però la caiguda de la facturació va ser del 15%. El sector del llibre ha patit una pèrdua del 14%. Patrimoni i museus ha vist caure la seva facturació fins a un 35%.

Si mirem les previsions d'aquest any en relació al 2020, les arts escèniques estan tenint un creixement del 59%; en el cas de l'àmbit multimèdia i audiovisual, el seu creixement estimat fins a maig està al voltant del 9%, i el sector del llibre està creixent en un 8%. El retorn a la normalitat en l'àmbit del patrimoni i els museus serà més lent, i en el global, l'any 2021 s'estima que si es mantenen les condicions actuals arribarem a un creixement anual de l'11% d'ingressos pel sector cultural, que comparat amb el 2020 és una millora, però que manté el sector lluny de les xifres del 2019.

Tant per convicció com pels efectes de la covid, al Departament també tenim l'objectiu de canviar velles inèrcies. Volem construir un sistema cultural de referència per als catalans i les catalanes. La nostra voluntat és endegar una transformació profunda des de l'inici mateix de la legislatura, que amb realisme, diàleg i determinació, permeti a la cultura catalana encarar el futur amb optimisme i perspectives d'èxit a tots els nivells.

Comprendre el sentit transformador de la cultura és clau. Només amb una connexió estreta entre el sistema educatiu, el sistema cultural i el sistema de comunicació aconseguirem una societat sana, creativa, crítica i feliç. **Volem posar la ciutadania al centre de la cultura, i la cultura al centre de les polítiques públiques.**

Posar els ciutadans al centre de la cultura és entendre-la com un poderós instrument de canvi social, que es conjuga amb un sistema educatiu inclusiu i transversal, plurilingüe amb el català com a llengua vehicular i d'integració. Un sistema capdavanter en igualtat de gènere i fonamentat en l'aprenentatge de l'autonomia personal. Posar la societat al centre de la cultura també significa que

volem incidir en el procés de construcció d'un marc de convivència en el qual tota la ciutadania tingui els mateixos drets, les mateixes oportunitats i el mateix compromís amb el bé comú.

Posar la cultura al centre de les polítiques públiques vol dir enfortir el nostre teixit cultural professional, creatiu, associatiu i empresarial, afavorint també la seva capacitat de creixement i de progrés econòmic.

La cultura no es fa sola. La construïm tots dia rere dia, amb cada acció que fem, cada sèrie, obra de teatre, pel·lícula o obra d'art que creem i mirem; amb cada llibre que escrivim i llegim; amb cada cançó que escoltem, cantem i ballem; amb cada llengua que parlem, i amb cada associació cultural en què participem.

La cultura la fa tota aquella gent que, de diferent manera, la treballa cada dia. Vivim en una societat del coneixement que és molt diversa i que és transnacional, i hem d'actuar davant d'això des de les especificitats de la cultura catalana i cap al món.

Sempre oberts, sempre arrelats, i sempre de la mà dels creadors i dels públics.

Aquest nou sistema cultural el volem construir **escoltant a la ciutadania**, amb consens polític, bona governança i lideratge institucional. Precisa dels recursos adequats que permetin impulsar accions que garanteixin l'accés a la cultura, l'impuls de l'audiovisual i el digital, el futur del català, el dret a la creació cultural i l'excel·lència en tota la cadena de valor.

Com diu el document Reset, dut a terme pel Grup de treball Catalunya 2022: "Per poder assolir una societat justa, apoderada i capaç, considerem que l'educació i la cultura són els principals motors de transformacions tant personals com col·lectives i de país. Són la porta d'accés als drets i a l'esperit crític, i cal posar el focus tant a accelerar la transformació del sistema educatiu com en una política cultural orientada al desenvolupament de les persones, i no només en el de les indústries o els equipaments." Justament ahir a la tarda ens vam reunir amb els integrants d'aquest grup, i vam coincidir en què moltes de les seves preocupacions eren les que nosaltres abordàvem en aquesta legislatura, i que us expliquem avui.

Per assolir-ho, els quatre eixos principals de la nostra acció de govern es fonamentaran en:

1. Transformació
2. Accés a la cultura
3. Llengua
4. Audiovisual

1. Transformació: construcció d'un sistema cultural de referència

El primer d'aquests eixos és la transformació, que es concreta en la construcció d'un sistema cultural de referència.

Catalunya és un país ple de talent i de capacitat d'organització. El nostre ecosistema cultural és ric i complex. Hem de ser capaços de bastir un veritable sistema cultural integrat i interconnectat, una xarxa basada en aliances de cooperació i coordinació entre els sectors de la creació, la producció i la difusió culturals i els diferents nivells de les administracions públiques del nostre país.

Cal comptar també amb la complicitat i la participació activa de la ciutadania, a l'hora de definir les polítiques culturals i construir plegats estratègies que apropin la creació a tots els sectors socials.

La ciutadania ens demana coordinació institucional, transparència, avaluació dels resultats i participació. És moment de redefinir, repensar i revisar les estructures de la gestió cultural i els mecanismes de la presa de decisions per tal d'adaptar-los i actualitzar-los.

L'acció principal que farem en aquest sentit és **dedicar un 2% del pressupost de la Generalitat a polítiques culturals**, fet que satisfarà una demanda del sector, permetrà fer polítiques diferents per a la ciutadania, i posicionarà Catalunya entre els països capdavaners europeus en inversió cultural.

L'impacte de la covid ha estat especialment profund en un sector que, tradicionalment, no ha disposat de suficient finançament públic i privat. És per això que des del Departament ens comprometem a treballar per millorar la situació del sector.

Per una banda, volem reprendre tot allò que funcionava, i per l'altra, volem construir un sistema més òptim pel context actual. El Govern s'ha compromès a arribar al 2% d'inversió cultural. **Ho aconseguirem durant aquesta la legislatura, fent un esforç pressupostari superior el proper 2022.** Els darrers anys, la plataforma Actua Cultura ha estat molt clara demanant aquest 2%, i ha aconseguit agrupar tot el sector sota aquesta demanda. No només entenem, sinó que compartim les seves

preocupacions, i per això aconseguirem aquest canvi en la dotació pressupostària del Govern.

Cada euro invertit en cultura ha de tenir el màxim potencial transformador per la gent. Hem d'aprofitar al màxim aquests recursos econòmics addicionals, i això vol dir impulsar les millors polítiques públiques escoltant els públics, els creadors, les empreses, les entitats i el conjunt d'administracions públiques.

Per exemple, escoltar la gent ens permetrà fer una política de desenvolupament de públics, segmentada de manera que se'n pugui maximitzar l'eficàcia i l'eficiència en els recursos.

Farem especial èmfasi en els joves, en els col·lectius més vulnerables i en aquells segments tradicionalment més allunyats de l'oferta cultural, per donar-los veu i eines per apropar-se a les diferents disciplines i propostes creatives.

Tant important és escoltar els grans equipaments, com el Liceu o el Teatre Nacional, com escoltar els petits gestos culturals de la ciutadania, com els joves que componen trap.

Per aquest motiu, també **enfortirem la Mancomunitat Cultural, que coordina** les polítiques culturals entre l'administració de la Generalitat de Catalunya i les Diputacions, incorporant-hi una representació dels municipis. Per cert, aquesta és una de les accions que el CoNCA ens demana que atenem en el seu últim informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts, que ens van entregar aquest dimecres i amb el qual compartim moltes necessitats d'acció. **La ciutadania ens demana que ens coordinem.**

A més, redefinirem les estructures del Departament de Cultura i la governança dels seus equipament i organismes, per alinear-los encara més a l'estratègia global i millorar i avaluar permanentment els seus objectius.

La nostra intenció no és construir-ho tot des de zero. Som conscients que ens precedeixen equips que han fet una feina ben feta, i que dins del govern comptem amb professionals de referència. En aquest sentit, hi ha uns plans que estan ben treballats i que s'han fet consensuadament amb els sectors. **La nostra intenció és revisar-los i dotar-los.** N'hi ha molts, però dins d'aquests plans vull destacar el Pla Nacional de foment de la lectura i dels llibres, el del circ, el de la dansa, el de la música, el de les arts escèniques i musicals, el de fotografia, el de les arts visuals i el d'Arxius i Gestió Documental. **Repeteix que revisarem i dotarem aquesta feina feta.**

Voldria també exposar-vos què farem en l'àmbit del **suport i la dinamització dels artistes i creadors catalans.** Són molts els que han patit durant la crisi de la covid, i de fet, abans de la pandèmia ja vivien en unes condicions de precarietat. Se'ls han destinat ajuts directes com l'Ajut extraordinari per a professionals de la cultura o les beques de recerca i innovació, beques de formació i perfeccionament, o, indirectament, línies de suport a activitats de centres de creació i producció, o a projectes d'arts visuals, entre altres.

A més, acabem de presentar el nou director de l'Arts Santa Mònica, que ha anunciat que tirarà endavant una línia de beques per a creadors d'arreu del territori català que es diran "Les Mòniques". Però com també apuntava el CoNCA en el seu informe, "el sistema d'ajuts a la creació per via de les subvencions ha de ser una faceta essencial de les polítiques culturals, però no l'única". Amb la voluntat de reactivar tot aquest teixit i potenciar la represa de la seva activitat, volem posar l'accent en ajudar i fomentar la creació en les fases de desenvolupament dels projectes. **Ajudar a pensar i a crear.**

Per continuar, no podem parlar de la construcció d'un sistema cultural de referència sense tenir en compte la **igualtat de gènere.** El món cultural està ple d'iniciatives feministes que ajuden a difondre un coneixement, unes expectatives de futur i unes figures referents a les quals fins ara moltes dones no tenien accés, ja siguin creadores, tècniques, artistes, emprenedores o espectadores.

Entre moltes altres, és el cas del col·lectiu Dones Visuals, que impulsen accions de les professionals d'aquest àmbit. Per exemple, aquests dies han celebrat els Dies d'Indústria, un espai per crear aliances, debat i reflexió, que avui clausuren.

En aquest camp, desenvoluparem diverses accions. Per exemple, l'increment de la presència i la millora del criteri de gènere en les línies d'ajuts, i la redacció d'un protocol contra violències masclistes en els equipaments culturals, que el Departament de Cultura farà conjuntament amb el Departament d'Igualtat i Feminismes. Com vaig dir aquest dilluns passat, dia per l'alliberament LGTBI+, la cultura és un espai lliure. En ella hi caben totes les formes de viure, de ser i d'estimar. La cultura és un lloc per la igualtat i per l'orgull, i així la defensarem sempre.

La següent acció en aquest àmbit és la **nova llei de Patrimoni Cultural Català**. A Catalunya tenim una regulació normativa del patrimoni cultural dels anys noranta. L'experiència, els coneixements acumulats, l'avenç de la tècnica, els referents internacionals i sobretot l'evolució del concepte del patrimoni cultural, fan necessari actualitzar i modificar la normativa. L'objectiu de la Nova Llei de Patrimoni Cultural Català és donar una major presència i rellevància a tot el patrimoni cultural.

Avui, el concepte de "Patrimoni" és molt ampli: és un recurs cultural, i això vol dir que també és un recurs social, educatiu, científic, econòmic i de cohesió territorial, capaç d'interactuar amb altres polítiques sectorials com el turisme, el medi ambient, la planificació territorial i l'educació.

Amb aquesta llei es pretén remarcar el fet que tota societat és susceptible de generar pràctiques socials de gran valor cultural, independentment de la seva trajectòria històrica. I també caldrà un desenvolupament del Pla d'Arxius cap a una nova Llei d'Arxius. Una llei que evolucioni l'actual en aspectes derivats de l'impacte de la digitalització, la gestió i preservació de la informació digital.

També activarem un **programa d'impuls dels equipaments culturals de base associativa**. Un dels trets característics de la nostra cultura és la seva extensa i rica base associativa. Històricament, entitats, associacions i ateneus han configurat una estructura sòlida per a la cultura catalana, que s'estén per tot el

país i que és un autèntic focus generador de creativitat i alhora preservador de tradicions.

Aquesta xarxa associativa és un patrimoni propi de la nostra societat i cal que, com a tal, rebi l'atenció i els ajuts necessaris per tal que pugui mantenir-se actiu i pugui continuar treballant des de la base aquells aspectes culturals a què es dedica cada una de les entitats, i alhora també mantingui aquells aspectes més beneficiosos socialment, en camps com l'educació o la cohesió social.

Treballarem en un programa de potenciació d'aquests equipaments culturals de base associativa, per tal que puguin continuar el seu funcionament, també afectat per les mesures de seguretat de la covid.

Per acabar aquest eix, la construcció d'un sistema cultural de referència també inclou la **internacionalització**. Des del departament impulsarem polítiques actives de promoció de la cultura catalana. La pandèmia del coronavirus ha canviat la nostra manera de percebre el món, i això també té afectacions sobre els projectes d'internacionalització cultural. Hem de repensar de quina manera ens relacionem amb tot el que passa més enllà de les nostres fronteres i obrir un debat sobre què vol dir avui "ser internacionals". Catalunya també ha de ser un espai de benvinguda per a aquells creadors que volen mostrar els seus projectes. Aquest intercanvi és una prioritat del govern. És per això que assajarem línies d'ajuts noves que permetin internacionalitzar la cultura catalana en el món postcovid, reforçarem la nostra presència en mercats internacionals, i barrejarem la creació contemporània local i mundial amb les diferents mostres de cultura popular que conviuen en el nostre territori.

2. Accés a la cultura

Ara passarem al segon eix, que és el de l'accés a la cultura. Si parlem de construir un sistema cultural de referència, absolutament tothom s'hi ha de sentir inclòs. Per això el dret a la cultura és tan decisiu, i per això parlem de cultura com a bé essencial, com a servei públic i com a pota necessària del benestar col·lectiu.

Tothom ha de tenir accés a la cultura, i són diversos els factors que condicionen la seva pràctica, com l'educació, la renda, el sistema comunicatiu o la situació geogràfica.

Les condicions específiques de cada individu i de cada col·lectiu acaben condicionant la possibilitat d'accedir a la cultura i de desenvolupar la creació artística.

En aquest sentit, des del Departament estem començant a treballar amb el Departament d'Educació per integrar els ensenyaments artístics en totes les etapes escolars.

L'escola és un dels llocs més important on aprenem a relacionar-nos amb la cultura, i és important omplir-la de coneixement artístic per tal que els nostres nois i noies no surtin de l'etapa d'ensenyament obligatori sense haver estat mai en contacte amb el món creatiu.

En aquest sentit, un primer pas seran unes línies de subvenció que us anunciarem en breu a **programes d'arts escèniques, música i arts visuals en horari escolar**.

És important que el sistema cultural sigui inclusiu i estigui adaptat a les necessitats de tothom. Cal assegurar bases, detectar talents i crear itineraris que afavoreixin l'equitat en la creació. Tot dins de la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030.

La lliure pràctica cultural ha d'esdevenir, per tant, la columna vertebral dels valors cívics, i ha de ser considerada el quart pilar de l'estat del benestar. Cal garantir l'accés lliure i universal a la cultura com un dret bàsic inalienable, que fomenti el pensament crític, afavoreixi l'accés al coneixement, promogui la creativitat i estimuli el gaudi cultural en totes les seves formes d'expressió.

La cultura és un bé essencial, **hi estem tots d'acord**, però per tal que aquesta declaració es tradueixi en un dret efectiu, **impulsarem la llei de drets culturals** que reconegui tant el dret essencial d'una persona a l'expressió cultural com també a tenir accés a la producció cultural del país.

Anunciem, doncs, que presentarem en aquesta cambra un projecte de llei que garanteixi els drets culturals.

Ara estem sortint d'una crisi molt important, però en poden venir d'altres de qualsevol tipus i cal garantir el dret a la cultura de la mateixa manera que s'ha garantit el dret a la salut, a l'educació o a la justícia social.

Aquesta llei, també farà especial èmfasi en la necessitat de garantir que les activitats culturals siguin inclusives de manera que cap col·lectiu en quedi al marge per causes econòmiques, socials o de qualsevol altre tipus. Algunes de les línies que tractarà aquesta llei seran definir els drets culturals (accessibilitat, participació, llengua...); garantir l'accés digital als continguts culturals de Catalunya; assegurar la llibertat de creació i expressió dels artistes, i establir els mecanismes per la seva protecció; i desenvolupar polítiques d'igualtat, entre altres.

La societat catalana és cada cop més conscient que la cultura és una eina indispensable d'inclusió social. El fet que una part de la població no pugui participar plenament en la vida cultural d'un país no només vulnera els drets d'aquestes persones sinó que perjudica el conjunt de la població, perquè deixa enrere una bona part dels seus membres i perd el capital creatiu que aquestes persones podrien aportar.

En relació amb aquesta proposta legislativa, dins de l'àmbit d'accés a la cultura també **crearem el Programa Cultura Inclusiva**, que treballarem amb el sector cultural públic i privat i garantirà una programació concreta, oberta i estable adreçada especialment als col·lectius més vulnerables. Hem de ser capaços de configurar un sistema cultural que faciliti la creació artística en totes les seves variants, al mateix temps que promogui la diversificació i augment del públic que participa de les activitats artístiques que es produeixen a Catalunya.

En consonància amb les preocupacions del president Aragonès, que ha establert la salut mental com a prioritat de Govern, el Departament de Cultura treballarà per consolidar i ampliar les accions relacionades amb la cultura i la salut durant aquesta legislatura. El Departament ja va detectar abans de la pandèmia que la cultura estava relacionada amb la salut, i hi ha equipaments i institucions culturals que ja hi treballen. Continuarem trencant barreres en aquest sentit.

En l'àmbit de l'accés a la cultura, també volem **centrar-nos en l'espai públic com a escenari de cultura**. Tenim la voluntat de portar la cultura al carrer,

afavorint i aprofitant la gran tradició d'espectacles i teatre al carrer del país. Posem així en valor un fet diferencial nacional que és aquesta fórmula d'expressió de la cultura, amb els carrers i places fent d'escenari, i que s'expressa tant des de les festes majors o altres festes tradicionals, com des del món escènic català a través del teatre, el circ, la música, etc.

Proposarem una taula de treball amb el Departament d'Interior per revisar la *Llei de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives* per tal que s'adapti a aquest objectiu. Preservant, també, com no pot ser d'una altra manera, el legítim dret de veïns i veïnes al descans i la intimitat a les seves llars.

Per acabar aquest eix, és prioritari per a nosaltres **continuar desenvolupant el Pla de Museus 2030**, un gran pla estratègic que recull el conjunt de les polítiques de la Generalitat per als equipaments museístics catalans, defineix les actuacions per dur-les a terme i quantifica els recursos econòmics, tècnics i humans per poder-les executar. Aquest pla projecta una visió ambiciosa dels museus catalans, i entre els seus objectius contempla enfortir els lligams entre societat i museus. Continuarem la seva implementació.

3. Llengua

El tercer eix en el qual treballarem en aquesta legislatura és el de la llengua. La diversitat lingüística dels territoris catalanoparlants és una de les línies de treball principals d'aquest Departament de Cultura. La nostra intenció és posar sobre la taula, en un debat obert a tothom, la situació de totes les llengües que es parlen a Catalunya, amb dades a la mà i garantint el present i el futur del català, l'occità i la llengua de signes catalana (LSC) en aquest context plurilingüe.

La Transició va crear un marc que, sense ser l'ideal, va obrir la possibilitat de dur a terme polítiques de normalització lingüística. El significat precís de què havia de ser la normalització variava entre els diferents actors polítics i socials, però hi havia acord com a mínim en tres objectius de futur i de convivència:

1. Primer, que el coneixement actiu de la llengua catalana havia de ser compartit per la totalitat de la societat catalana.

2. Segon, que el català havia d'esdevenir una llengua completa que s'empres normalment en tots els àmbits socials.
3. Tercer, que calia potenciar la integració entre la població d'origen autòcton i la població arribada en aquell moment des de la resta de l'Estat

Aquestes tres premisses van permetre un seguit d'iniciatives, sobretot al llarg dels anys 80 i 90, entre les quals destaquen la normalització de l'administració de la Generalitat i de les administracions locals, la creació del model escolar de conjunció i els programes d'immersió, o l'impuls del català als mitjans de comunicació.

A partir de mitjans dels 90, i encara més als 2000, **la situació de context global varia**. Canvia la inserció de Catalunya en el context internacional: hi ha una globalització econòmica, el turisme creix massivament i les universitats s'internacionalitzen, entre altres factors.

També canvia el context tecnològic: es transforma el mapa televisiu i apareixen les noves tecnologies.

Paral·lelament a això, es reprenen els fluxos migratoris, ara des d'arreu del món, i l'Estat no propicia un enteniment entre les diferents cultures que hauria de defensar, fet que genera incomprensió i, fins i tot, hostilitat.

Durant la darrera dècada, aspectes tan diversos com els nous fluxos migratoris, la polarització política i la minorització digital, han fet que la situació esdevingui encara més complexa. La situació actual no és l'òptima, però hi ha dinàmiques positives. S'ha fet molta feina des de les institucions d'autogovern. I cal tenir, tant des de la societat com des de les institucions públiques, **un reconeixement pels professionals que treballen en el sector**.

Tanmateix, **ens trobem a una distància considerable d'haver assolit aquells mínims de coneixement generalitzat i ús normal de la llengua catalana en tots els àmbits, amb els quals ens havíem compromès durant la Transició**. De fet, hi ha força indicadors que suggereixen que, en comptes d'acostar-nos-hi, ens n'estem allunyant: continuen havent-hi percentatges elevadíssims de persones que no saben la llengua; existeix un perill real d'extinció digital; la producció audiovisual en català reula; l'ús del català al sistema judicial se situa

en nivells residuals; hi ha símptomes preocupants de dualització social en l'accés a la llengua; i copsem mostres abundants d'estrès sociolingüístic i d'inseguretat lingüística.

El model català de política lingüística necessita una revisió a fons. És una empresa col·lectiva que ha de garantir la continuïtat de les llengües pròpies del país i de la diversitat lingüística dels territoris catalanoparlants. Cal avançar cap a un model de plurilingüisme autocentrat, **i reforçar la seguretat lingüística de les persones.**

Per tot això, hem augmentat el rang de la Direcció General de Política Lingüística i l'hem convertit en la **Secretaria de Política Lingüística**. Els objectius generals d'aquesta secretaria els desenvoluparé més endavant, a la part final de reestructuració del departament.

Hem de ser realistes amb la situació de la llengua catalana. Hem d'acordar un **Pla Nacional per la Llengua**, i ho hem de fer junts. Aquesta és l'acció principal que durà a terme la Secretaria de Política Lingüística, per això des d'aquest mateix moment interpel·lo a tots els grups parlamentaris de la comissió de Cultura a treballar per la normalització del català.

Recordo que, més de 40 anys després, no hem assolit els mínims amb què ens vam comprometre els primers anys de la democràcia. És molta, i de tot arreu, la gent que ha treballat any rere any per la normalització lingüística. Necessitem que tots els grups parlamentaris us comprometeu amb la diversitat i la riquesa lingüística d'aquest territori, i per això us estenem la mà per col·laborar en aquest Pacte Nacional per la Llengua.

En consonància amb això, la Secretaria de Política Lingüística elaborarà una **anàlisi prospectiva de l'evolució sociolingüística de Catalunya** per als propers 15-20 anys, per tal de poder planificar les actuacions que cal prendre en matèria de política lingüística.

També establirà un **Pla plurianual de política lingüística** sobre una base d'indicadors objectivables. En aquest sentit, la Secretaria de Política Lingüística estarà en contacte amb totes les direccions generals del Departament, així com

els altres òrgans que formen part del Govern, per tal d'analitzar la salut del català en tots els àmbits de la societat catalana.

Alhora, les polítiques lingüístiques necessiten una comprovació constant, perquè es mouen al mateix ritme que es mou la societat, i poden quedar ràpidament obsoletes. És per això que una de les tasques de la Secretaria de Política Lingüística serà **revisar el funcionament dels mecanismes de promoció i protecció de la llengua.**

4. Audiovisual

El quart eix del qual vull parlar-vos, és l'audiovisual. Vivim en un món audiovisual, en el significat més literal i obert de la paraula. La nostra cultura és textual, visual i auditiva, i es recolza en un ecosistema digital ampli. Absolutament tothom té hàbits culturals audiovisuals, i fa temps que els joves catalans demanen que ens adaptem al context, **i tenen raó.** A Catalunya ja hi ha moltes iniciatives audiovisuals i digitals, però volem que n'hi hagi encara més. Aquest és un sector estratègic que crea imaginari i referents, i en volem dinamitzar l'activitat.

Amb 2.051 empreses registrades, un volum de negoci que supera els 2.000 M€ i una ocupació que s'apropa a les 14.000 persones, segons dades d'IDESCAT del 2018, el sector audiovisual català té un valor estratègic cabdal. No només per al creixement econòmic del país, sinó també per a la preservació de la diversitat cultural europea, des de la identitat pròpia de Catalunya, en un mercat globalitzat. I aquesta diversitat és, de fet, un tret característic del mercat audiovisual europeu al qual com a país contribuïm.

El sector audiovisual és una font de creació d'activitat econòmica, d'innovació, de transformació digital, d'ocupació especialitzada i d'influència social que també cal preservar amb models de negoci sostenibles i competitius a escala mundial que es puguin beneficiar de les audiències globals.

Lligat a aquest eix, a la legislatura que encetem volem posar el focus especialment en la cultura digital. **Un concepte líquid que evoluciona amb la tecnologia i la societat.** Em refereixo a les creacions, produccions o

manifestacions artístiques relacionades amb el món digital i la tecnologia, o que tenen algun tipus de vinculació amb aquests àmbits.

La cultura digital inclou totes les interseccions possibles entre llenguatges artístics tradicionals i les eines del món digital, que donen com a resultat mutacions innovadores de les formes expressives clàssiques. La interactivitat, la immediatesa o la simultaneïtat també són trets definitoris de la cultura digital, que aporten a la cultura una especial capacitat per a la participació i la difusió.

La pandèmia, com ja hem dit, ha impactat d'una forma especial en la cultura, ha comportat temps dolorosos i complicats. També ens ha fet treballar diferent i ens ha posat al davant de pantalles, on trobàvem la cultura que ens feia obrir finestres i respirar i viure. Per això pensem que per relançar l'activitat cultural post pandèmia cal impulsar, també, els projectes i programes que relacionen l'art i la cultura amb el món digital i la tecnologia.

La primera acció de l'àmbit de l'audiovisual, que ja hem anunciat, és la **creació de la nova Direcció General d'Innovació i Cultura Digital**. Amb la creació d'aquesta nova Direcció General es posa de manifest l'interès del Departament de Cultura i del Govern de la Generalitat per consolidar Catalunya com un actor fonamental en l'avantguarda tecnològica i cultural. M'hi referiré amb més detall més endavant, quan exposi la reestructuració del Departament.

Dins d'aquest eix, treballarem per fer realitat un **Hub Audiovisual i del Videojoc, centre de referència del sud d'Europa** que s'ha d'estructurar a l'entorn d'una infraestructura de recerca, innovació i producció. Aquest Hub ha de permetre la creació de continguts audiovisuals i digitals innovadors que puguin ser reconeguts arreu de la indústria, del país i del món. Aquest és un sector estratègic que ha d'arrelar en el territori, potenciar la indústria pròpia i donar oportunitats al talent local. **Fa massa temps que professionals d'aquest sector marxen fora per realitzar el seu potencial, i es el moment de canviar aquesta dinàmica.**

El Hub ha de ser una infraestructura que permeti la producció per al mercat nacional i internacional, l'acolliment d'empreses, la innovació tecnològica i la formació avançada, dotat de tecnologia puntera i en constant actualització a les necessitats del mercat, connectat amb el Parc Audiovisual de Catalunya i els

principals hubs audiovisuals del món. Alhora, el projecte té una dimensió lingüística crucial, que ens ha de permetre generar continguts en català, contribuint a fer front al retrocés de l'ús social de la llengua entre les noves generacions.

El Hub Audiovisual és un dels 27 projectes que la Generalitat ha considerat elegibles per a ser finançats amb els fons europeus Next Generation. Té una estimació pressupostària de 300 M€ i es finançarà sota els principis de la col·laboració público-privada. El projecte és transversal i aglutinador, ja que compta amb el recolzament dels principals agents de la indústria audiovisual catalana i del Govern.

A partir de la creació de la nova Direcció General, i per tal d'establir polítiques efectives i coherents, impulsarem la **creació d'un Pla Nacional de Cultura Digital**. Aquest pla, com totes les accions que dependran de la nova Direcció General, no ha de ser un document estàtic. Serà un pla cocreat amb la mateixa gent i entitats implicades que s'anirà modificant a partir de trobades i sessions periòdiques per tal de no perdre la mirada innovadora, arribar a conclusions menys òbvies i accions més trencadores.

En general, farem arribar la digitalització i el pensament audiovisual a tots els espais del Departament de Cultura. Per exemple, definirem un **pla d'Estratègia Digital del Patrimoni Cultural** per tal de garantir el lideratge en el món digital del patrimoni cultural. **És la porta oberta del patrimoni al futur**. Cal encarar el camí cap a la realitat virtual i digital del nostre patrimoni sent conscients que els museus, els monuments o els arxius ja no poden entendre's sense el factor digital.

Reestructuració del Departament de Cultura

Per acabar, i un cop ja hem explicat els quatre eixos de la nostra legislatura (transformació, accés a la cultura, llengua i audiovisual), ara em referiré a la reestructuració del Departament de Cultura.

Si he deixat aquest apartat pel final, és perquè **els canvis i les novetats en el Departament responen a tots aquests objectius de legislatura que acabem**

de mencionar. Primer ens hem plantejat quin són els reptes als quals ens volem enfrontar, i després hem pensat com fer-ho des de la millor governança possible.

Les modificacions que ara us explicaré estan orientades a reforçar l'estructura departamental en els àmbits estratègics. Per començar, hem creat la Direcció General d'Innovació i Cultura Digital. Aquesta té com a objectiu principal desenvolupar estratègies que generin projectes en la intersecció entre cultura i tecnologia, fomentar projectes transversals en diferents disciplines, i impulsar la innovació cultural en totes les àrees del Departament.

A més del que ja hem explicat anteriorment, des de la Direcció General es desenvoluparan polítiques específiques per al sector dels videojocs, que a Catalunya és un sector consolidat i creixent; s'impulsaran projectes innovadors que afavoreixin la col·laboració entre cultura i educació, i es treballarà per l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 en matèria de cultura. Al capdavant d'aquesta direcció hi haurà la Marisol López, experta en cultura digital.

Per altra banda, elevem el rang de la Direcció General de Política Lingüística i la convertim en la Secretaria de Política Lingüística. Amb aquest canvi, el Departament de Cultura destaca la llengua com a prioritat governamental, en un context social plurilingüe en què cal garantir el futur del català, l'occità i la llengua dels signes catalana (LSC). Des d'un punt de vista formal, la Secretaria de Política Lingüística reforça la vocació transversal i constructiva d'aquest ens, que se situa al centre de l'actuació pública. El secretari de Política Lingüística és el catedràtic en sociolingüística Francesc Xavier Vila, i el seu encàrrec principal serà desenvolupar un gran pacte nacional per la llengua.

En altres àmbits, la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural incrementa les seves funcions assumint la representació de la Generalitat davant les entitats representatives de col·lectius d'altres territoris de l'Estat amb presència especial a Catalunya, i la coordinació de les polítiques de suport i col·laboració que se'n deriven. Fins ara, aquestes funcions formaven part del Departament de Presidència. Amb aquest canvi, es reforcen les competències lògiques de la Direcció General de Cultura Popular, que tractarà

amb les cases regionals i donarà suport a totes les entitats dels països de parla catalana. La directora general és la també experta en el camp, l'Adelaida Moya.

Entre les novetats d'aquesta legislatura, també hem modificat la denominació de la Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques, que passa a ser Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques, mesura amb la qual es recupera una denominació històrica molt assumida pels sectors. Una de les preocupacions principals del Departament de Cultura és incidir i millorar l'accés a la cultura, i per aquest motiu destaca i impulsa les polítiques de promoció cultural. El director general de Promoció Cultural i Biblioteques és el Josep Vives, fins ara Cap del Servei de Biblioteques del Departament de Cultura.

L'estructura de la resta del Departament continuarà igual. Amb totes aquestes decisions, la nostra intenció ha sigut redefinir el Departament de Cultura per tal d'adaptar-lo als objectius.

Moltes gràcies, senyors diputats, senyores diputades, per escoltar tota aquesta estratègia que tenim previst desenvolupar en els pròxims anys. Ara ja saben que els nostres eixos d'acció principal seran la transformació del sistema cultural, l'accés a la cultura, la llengua i l'audiovisual. A partir d'aquí, estaré encantada de respondre les seves preguntes.

Conclusions finals

Tenim molta feina per endavant, i volem que tingui sentit. D'aquí a quatre anys volem haver aconseguit canvis en les quatre direccions esmentades: la construcció d'un sistema cultural de referència, l'accés a la cultura, la llengua i l'audiovisual. Som conscients dels estralls que la crisi del coronavirus ha causat en el sector cultural, i també creiem fermament que la situació en què la majoria dels nostres creadors i empreses culturals vivien abans de la pandèmia tampoc era òptima.

Volem millorar les condicions tant dels treballadors com dels públics de la cultura, tenint en compte que tots, com a individus, **formem** part del sistema cultural català d'alguna manera o altra. Farem realitat el 2% de la cultura; analitzarem les

necessitats actuals de la llengua i de l'audiovisual; i revisarem i dotarem tot allò que ja s'estava fent correctament en el nostre sector.

Estem en un moment de canvi de paradigma social i hem d'aprofitar l'oportunitat de millorar com a societat. La història ens mostra que hem de ser fidels als artistes i pensadors perquè són els que tenen la veu del futur, i en temps de canvis profunds, ells són els únics que ens poden guiar en l'ardu camí cap a la creació d'un món millor.

La cultura és un poderós instrument de canvi social, i per això cal situar la ciutadania al centre i, també per això, cal una transformació profunda del sistema cultural des del realisme, el diàleg i la determinació.

Aquest camí portarà la cultura catalana a encarar el futur amb optimisme i perspectives d'èxit a tots els nivells. Ho farem tot alhora, i ho farem tots plegats.

Moltes gràcies, senyors diputats, senyores diputades.